

isvrigt er det en Selvfølge, at en Deling af Jurisdiktionen aldeles ikke kan iværksættes uden Nøgtdagens Samtykke; thi der maa jo endog saa Lov dertil. Dernæst vil jeg tillade mig et Par Bemærkninger med Hensyn til Vndringsforslaget Nr. 22, nemlig angaaende Nedsættelse af den kontraktmæssige Arbejdsløn for Arbejdskraften i Horsens Straffeanstalt. Grunden til, at jeg har tilladt mig at gientage dette Vndringsforslag iaar, uagtet det blev forkastet ifjor, og Grunden, hvorfor jeg har troet, at det mulig kunde finde en mere velvillig Modtagelse iaar end ifjor, er den, at det omtalte Aktieselskabs hele Status jo har forringet sig saa betydelig i Aarets Løb. Kunde man ifjor have nogen Tvivl om, at der var nogen Grund til en saadan Forandring, set fra det Synspunkt, om Aktieselskabet behøvede denne Hjælp, saa mener jeg, at enhver saadan Tvivl maa bortfalde efter de Oplysninger, der ere fremkomne om Aktieselskabets Stilling iaar, og jeg har ment, at der var ikke saa faa Betragtninger, der talte for, at det kunde være baade billigt overfor Kontrahenterne og klogt fra Statskassens Side at yde dem denne Løttelse. For det Første er Forbindelsen med det omtalte Aktieselskab af stor Betydning for Staten, og skulde det hænde, at den hele Forretning betalte sig saa daarløst, at man enten holdt op med den eller maatte finde sig foranlediget til at udtræde af Forbindelsen med Horsens Lughus, vilde det paaføre Staten en meget betydelig Udgift. Det er jo en given Ting, at Fangerne skulle fysisksættes, der kan ikke gaa en eneste Dag hen, hvor de ikke fysisksættes, og dersom dette Selskab ikke fortsætter, og der heller ikke er noget andet, som vil paa tage sig at fysisksætte Fangerne paa en passende Maade og under de Veingelser, man maa stille fra Straffeanstaltens Side, saa vil det være en meget dyr Historie for Staten, dersom noget Saa-dant skal drives umiddelbart for offentlig Regning. Jeg tror ikke, man bør tillægge det altsor stor Betydning, at der fra en Del Konkurrenter er kommet Indsigelse imod at indrømme den omtalte Nedsættelse af Arbejdslønnen. Isvrigt skal jeg bemærke, at ifølge de Oplysninger, Aktieselskabet har staaet, saa er en hel Del af de Herrer, der have underskrevet Protesten, slet ikke Konkurrenter til Selskabet, de drive slet ikke Forretninger, der falde sammen med dem, som Aktieselskabet driver. Dernæst mener jeg ogsaa, at en saadan blot og bar Protest ikke kan have stor Betydning. Det var jo en anden Sag, hvis de ærede Konkurrenter vilde tilbyde at overtage den hele Entreprise, forsaavidt Aktieselskabet ikke længere vilde blive ved dermed, men det er der slet ikke Tale om. En blot og bar Protest mod Nedsættelsen, fordi den generer fra Konkurrencens Synspunkt, mener jeg ikke der bør lægges videre Vægt paa, dersom det maatte findes, at Statens Interesse kræver at holde paa Forbindelsen med Aktieselskabet og end-

og gjøre Opoffrelser i dette Diemed. Det er nemlig en given Sag, at man ikke kan undgaa en vis Konkurrence mellem Straffeanstaltens og det frie Arbejde. Ingen tænker nu paa at komme tilbage til det gamle System, som har været brugt, ikke her i Landet, men andre Steder, at fysisksætte Fangerne med uproduktivt og unyttigt Arbejde. Altsaa maa de fysisksættes med et eller andet nyttebringende Arbejde, og derved kommer der paa anden Maade Konkurrence med det frie Arbejde. Det staaar derfor saaledes for mig, at det fra Statskassens Synspunkt har overveiende Interesse at holde paa denne Forbindelse og gjøre, hvad man kan, for at forhindre, at Aktieselskabet skulde blive fjæd af Forholdet og træde tilbage fra det, naar den kontraktmæssige Frist, hvorved det er bundet, er forløben. Men dernæst er der ogsaa en Billighedsgrund, hvorfor man kunde finde sig foranlediget til at gjøre Aktieselskabet denne Indrømmelse. Det er nemlig af den Grund, at man baade fra Aktieselskabets og tillige fra Fængselsbestyrelsens Side i sin Tid troede, at Anordningen af 1873 om Indførelsen af det saakaldte progressive System med Hensyn til Strafarbejdes Afsoning vilde tjene til at skærpe Fangerens Iver for at arbejde og saaledes have en fordelagtig Indflydelse paa Arbejdskraften i Fængslerne i det Hele. Dette har imidlertid vist sig ikke at være Tilfældet, tværtimod har den Forandring, der blev gjort i 1873, haadt den modsatte Virkning. For det Første staaer det Fangerens No i Aktieselskabets Tjeneste, at de ifølge den nævnte Anordning af 1873 skulle deles i en Del mindre Afdelinger, hvor de rykke op fra den ene til den anden, og deres Inddeling i disse mindre Afdelinger foregaar selvfølgelig ikke efter noget som helst Hensyn til Arbejdets Lørd. Det er ganske andre Hensyn, som der ere de afgjørende, og der kan heller slet ikke være Tale om at tage Hensyn til, hvad Entreprenuren for Arbejdet i saa Henseende maatte ønske. Dertil kommer ogsaa, at hele det ny System, som er indført i 1873, har medført en betydelig Nedsættelse i Ovararbejdspenge, og Erfaringen har vist, at denne Nedsættelse har haat en stadelig Indflydelse paa Fangerens Lyst til at arbejde. Hensynet til at tjene Noget i Ovararbejdspenge synes paa de Fleste af dem at virke mere end den Udfigt til at vinde Benaadning ved godt Forhold i Anstalten, som Anordningen af 1873 giver. Derfor kan man vistnok med Rette sige, at Aktieselskabet her er gaaet ud fra en feil Forudsætning, men en Forudsætning, som selve Fængselsbestyrelsen har delt. Med Hensyn til Vndringsforslag under Nr. 23 skal jeg bemærke, at Forholdene der have forandret sig en Del, siden jeg tog Beslutning om at stille dette Vndringsforslag, og at det, saaledes som det stiller sig i Diebliffet, ganske vist er muligt og maaste endog sandsynligt, at disse Udgifter ikke ville be-